

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Domoljubno politično premissljevanje.

IX.

Zadnjič smo povedali svoje zasebno mnenje o pouku starogrščine na avstrijskih gimnazijah, katerega mnenja pa s tem nočemo in nameravamo nikomur vsiljevati. Zdaj pa naj tu sledi še nekoliko besedi o nemščini in o slovanskem posredovalnem jeziku.

Nismo nasprotniki učenja nemškega jezika v naših ljudskih in srednjih šolah, kajti: «Kolikor več jezikov kdo zna, toliko več mož velja!» Ali učenje nemščine v slovanskih krajih naj bode prostovoljno in ne vsiljeno našim otrokom po nam sovražnih in škodoželjnih Nemcih! In učiti morajo naše otroke tudi nemščine na podlagi materinega jezika naši slovenski učitelji, ki so zvesti in značajni sinovi našega naroda ter so porok, da bodo tudi našim otrokom vcepili plemenita rodoljubna in domoljubna čustva v nežna srca, da bodo potem tudi ti v sreči in nesreči ljubili svoj slovenski narod, dom in materinsko govorico nad vse druge narode, dežele in jezike in nam v tej ljubezni ostali dobri in pošteni! Zakaj celo divja zver rjove kakor je slišala rjoveti svoje stariše, a človek, ki je krona stvarstva, mora biti kaj malovreden in slabši od neumne živali, ako vedoma zataji, zaničuje in izdaja svoj narod, domovino in materin jezik ter še druge sili k temu nenaravnemu dejanju!

Zdaj imamo odgovoriti še na vprašanje, kateri slovanski jezik naj bi se določil za posredovalni jezik zlasti med avstrijskimi Slovani. Ali naj bi se v tem oziru dala prednost češkemu, poljskemu ali hrvaškemu jeziku? Prav nobenemu izmed teh treh in tudi ne jeziku kakega drugega manjšega slovanskega naroda, ampak edino le ruščini! Tu je namreč treba vpoštevati nesrečno slovansko neslogo, ki že od nekdanj tepe in uničuje vse slovanske narode. Ako bi se hotela določiti češčina ali poljščina za slovanski posredovalni jezik, tedaj bi se takoj oglasili zoper to namero južni Slovani in bi užaljeni vresčali, češ, zakaj bi pa naš jezik ne mogel biti posredovalni jezik med Slovani, saj je ravno toliko vreden ali pa še več kakor

oni, ki se ga hoče postaviti nad našega! Ako bi se pa nameravalo izbrati kako južno slovansko narečje za slovanski posredovalni jezik, bi to zopet ne bilo po volji avstrijskim severnim Slovanom. Nastal bi na vsak način v tem važnem slovanskem vprašanju hud razpor in prepir med avstrijskimi Slovani in naši za velika slovanska stremjenja še nedozoreli slovanski bratci v Avstriji bi se zopet le lasali in pobijali med seboj — v zabavo in korist Nemcev ter drugih Slovanom nasprotujočih narodov.

Ruski narod in ruski jezik pa imata iz dobro znanih vzrokov, katerih ne bomo tu navajali, tako prednost pred vsemi drugimi slovanskimi narodi in jeziki, da morajo odjenjati in odpasti vsi ugovori in premisleki pri določitvi ruščine za slovanski posredovalni jezik. To so že tudi dozdej izprévideli in pripoznali razni odlični avstrijski Slovani s tem, da so oživili in uvedli zasebno učenje ruskega jezika ali «ruske kružke» v slovansko-narodne kroge po večjih mestih v Avstriji.

Tako ima zdaj že marsikateri neruski Slovan v Avstriji ugodno priliko, da se z lahko in v kratkem nauči najveljavnejšega in najznamenitejšega slovanskega jezika — ruščine. Potreba znanja tega jezika pa postaja vedno večja in to ne le med avstrijskimi, temveč tudi med drugimi slovanskimi narodi. Ako Slovani nočemo nazadovati ter se odreči veljavi, ki nam pristoja, moramo že v bližnji bodočnosti sami priklicati in izvojevati si čase, ko bode moral vsaj vsak učen in izobražen Slovan znati poleg drugih tujih jezikov tudi ruščino.

Za ta pomembni napredek v slovanstvu pa je treba več sloge, več medsebojnega sporazumljenja, vzajemnosti in podpiranja kakor tudi več slovanske zavednosti in ponosnosti med Slovani nego so se dozdej gojile med njimi te za njih napredek neobhodno potrebne lastnosti. Pa tudi na črne zvičajne namere, s katerimi poskušajo pri vsaki priliki Slovanom sovražni tujci prepričati zblizanje slovanskih narodov, v posameznih slovanskih narodih pa zasejati neslogo in prepir, naj bi Slovani obračali več pozornosti. Neslovanski narodi dobro poznajo Slovane, kako so nagnjeni k medsebojni neslogi in prepirljivosti ter te njih pogubne slabosti z največjim uspehom na umeten način že od davnih časov sèm uporabljajo proti njim.

Kako veliko zlo in hudo je, če se kak narod med seboj prepira in pobija, o tem lahko dá svarilen izgled

tudi drugim velikim slovanskim narodom ravno naš mali in revni slovenski narod, v katerem je nam sovražni Nemeč zvičajno zanetil in podpihnil na bratomorni boj — špekulantne brezdomovinske kranjske klerikalce, ki hočejo zopet slepo pokončati in uničiti vse, kar dobrega, koristnega in uglednega so pravi slovenski rodoljubi in domoljubi pridobili za svoj narod v zadnjih desetletjih!

K povzdigi prometa s tujci.

V lanski seziji je prišlo na Bled 1019 tuzemskih strank, 978 moških in 1031 žensk, skupaj 2009 oseb in 572 inozemskih strank, 630 moških in 194 žensk, skupaj 824 oseb, tedaj vsega skupaj 2833 oseb. Nasproti predlanskemu letu jih je lani prišlo 348 oseb več.

* * *

Pri železniškem ministrstvu imajo že kake dve leti sem posvetovanja za povzdigo prometa s tujci, h katerim se od časa do časa povabijo zastopniki deželnih zvez. Tako se je dne 5. decembra m. l. vršilo pri železniškem ministrstvu na Dunaju posvetovanje o pospeševanju prometa tujcev. Udeležili so se ga razen uradnikov železniškega ministristva tudi odposlanci deželnih zvez za povzdigo prometa tujcev in pa zastopniki nekaterih zasebnih železnic. Pred vsem je bil razgovor o udeležbi Avstrije na svetovni razstavi v St. Louisu. Med drugim napravi železniško ministristvo v vladnem razstavnem paviljonu oddelek, kjer bode razstavljenih okoli 100 umetniško izdelanih fotografij, predstavljajočih za tujce najvažnejše in najmikavnejše kraje v Avstriji. Največje bodo merile po 160×120 cm. V tem oddelku bode tudi 12 do 14 izvornih slik s prizori iz življenja avstrijskih narodov in pa po dva velika zemljevida, od katerih bode prvi kazal najvažnejše in najhitrejšje zveze za potnike iz Amerike v Avstrijo, drugi pa zveze Dunaja z najpomembnejšimi kraji v Avstriji, ki pridejo za promet tujcev v poštev. Če bode z ozirom na troške mogoče, se v oddelku za potovanje napravi posebna pisarna za pojasnila. Dalje se namerava prirediti v razstavi poseben oddelek, imenovan «tirolska vas», kjer bodo med drugimi v posebni zgradbi nameščeni tirolski umetniški in obrtno umetniški predmeti. Izda se tudi poseben vodnik, ki bode razen pojasnil o vseh za

promet tujcev važnih razstavljenih stvarih obsegal tudi celo vrsto reprodukcij razstavljenih slik. Vse te priredbe imajo namen, povzdigniti promet tujcev iz Amerike v Avstrijo, in želeti bi bilo, da bi imele kar največ uspeha. Nadalje se je posvetovalo, kako se je najuspešneje uporabil razen dozđaj običajnih kreditov v proračun za l. 1904. postavljeni posebni znesek 20.000 kron, namenjen za povzdigo potovanja po alpskih deželah. Predlagalo se je med drugim, naj bi se porabil ta znesek za izpopolnitev avstrijske pisarnice za pojasnila o potovanju v Londonu, do končnega sklepa pa še ni prišlo to pot. Razgovor je bil tudi o tem, kako bi se primerno preuredila in izpopolnila običajna, v železniškem ministristvu se vršča posvetovanja o pospeševanju prometa tujcev. Izražala so se različna mnenja, ker pa zadeva še ni dovolj jasna, se je sklenilo, za sedaj še ostati pri sedanjem načinu. Nekateri odposlanci so izrazili željo, naj se v prihodnje k takim posvetovanjem povabijo tudi zastopniki Kranjske, Istre in Dalmacije, in je predsednik obljubil, to željo vpoštevati.

V Kranju, 29. januarja.

K položaju. Na dvornem plesu dne 27. t. m. je cesar govoril z raznimi politiki. S češkim poslancem dr. Začkom sta govorila o moravskem vseučilišču. Začek je apeliral na cesarja, naj reši moravsko vseučilišče s posebno najvišjo odločbo v smislu ravnopravnosti. Cesar je na to rekel, da razumejo Nemci ravnopravnost tako, da hočejo več imeti kakor Čehi, Čehi pa tako, da hočejo več imeti kakor Nemci. — Z nemškim poslancem Kaiserjem je govoril cesar o rezervatnem ukazu vojnega ministristva in je rekel, da vse razume, zakaj Nemci temu ukazu ugovarjajo. Kaiser je rekel, da so Nemci vznemirjeni, ker po novih določilih podčastnikom ne bo treba več znati nemški. Cesar mu je odgovoril, da je bilo vedno tako, tu se ne da več pomagati. Govoreč z raznimi drugimi politiki je cesar izrazil željo, da bi poslanska zbornica že prišla do dela.

Poljaki na Pruskem. V nemškem državnem zboru je poslanec Richter napadel ministristkega predsednika grofa Bülowa radi njegove poljske politike. Odgovarjaje mu je rekel grof Bülow, da je poljska agitacija naperjena naravnost proti Prusiji in Nemčiji ter da stremi po usta-

PODLISTEK.

Predpustna pomota.

Kajneda, če se desetica in dvajsetica zamenjata, ni to nič posebnega; še kratkovidnežu se to lahko pripeti, saj sta si podobni in iste barve. Ali to, kar se je pripetilo ono leto, ko je sam Kurent zadnjč hodil po naših deželah, to je nekaj posebnega. In kako hudomušno se je takrat usoda poigrala s prebivalci majhnega trga ob južni železnici! Pa ne da bi rekel, da so bili tisti tržčanje kratkovidni, kaj še! Vsi so imeli dobre oči, daleč so videli, pa tudi njih pamet je segala daleč, še naprej čez Triglav, Snežnik, Klek in druge take visoke gore...

Dušni oče celega kraja je bil seveda župan, kakor so že pač župani pri nas Slovanih od nekđaj imeli prvo in najvplivnejšo besedo v soseski. Prileten, dobrovoljen možiček, dovtipen in vesel. Največji njegov ponos pa je bilo zemljepisje. Ne vé se sicer, koliko šol je zvršil in s kakšnimi vspehi, a dobri viri nam pripovedujejo, da je v svojih mladih letih mnogo prehodil; bil je neki celo na Bavarskem, kjer se toči tako dobro pivo, da ne kmalu tacega. Pač, vedel je, da se tudi na Češkem varé in točijo dobra piva, menda še boljša nego na Bavarskem...

In to češko pivo mu oni predpust neko noč ni dalo zatisniti očesa. Premišljeval pa je takole: Kot krčmar imam dolžnost kakor vsako leto tudi letos prirediti pri-

merno veselico — seveda s plesom — svojim ljubim gostom. Kaj, če bi jim letos privoščil kaj posebnega? Puran in pa kak kopun se kmalu dobi, za primerno salato in drugo drobnjavo poskrbi moja žena, ali tržki gospodje so tudi navajeni z dobro pijačo poplakniti, kar dobrega pride pod zobe. Za vino mi ni skrb, ali naše pivo ni hogsigavedi kaj. Poskusimo enkrat s češkim, ki ima svoje dobro ime po celem svetu!

Ni si dolgo pomišljal prijazni mož, tudi mu ni bilo na majhni zgubi, ako bi nastala vsled tega, saj je bil premožen mož, in skop tudi ne!

Manjkalo je še dober teden do veselice, a že drugi dan po tem osodepolnem premišljevanju našega župana je nesel brzi hlapon naročilo našim severnim bratom... Na vseh oglih trga pa so naznanjali lično pobarvani lepaki, da bo prihodnjo soboto v krčmi «pri županu» velika predpustna veselica s plesom, h kateri se vabijo vsi, ki so dobre volje. Z debelimi črkami pa je stala spodaj pripomba: Točilo se bo prvič v našem trgu pristno plzensko pivo iz meščanske pivovarne.

To bi jih bil moral videti te dobre tržčane, kako so ugibali in povpraševali po tem plzenskem pivu! Razlagal pa jim je s strogo natančnostjo in resno počastnostjo gospod župan sam, ki je prehodu mnogo sveta in bil zlasti ponosen na svoje znanje iz zemljepisja: da je to najboljše pivo na svetu, da ima najsvetlejšo barvo izmed vseh piv, kar se jih vari, da teče gladko in lahko,

novitvi velikopoljske države. Poostreno nasprotje med poljskim delavstvom v Zgornji Šleziji in med nemškim prebivalstvom pomenja že v mirnem času veliko nevarnost. Potem je pravil, da se pripravljajo potrebne odredbe za obrambo Nemštva v Zgornji Šleziji.

Naredba vojnega ministra, takoimenovana «rezervatna», določa, da mora vsak častnik in kadet znati polkovni jezik dotičnega polka, pri katerem služi. Ako častniki tega jezika niso veščji, se ga morajo naučiti tekom treh let. Za učenje teh jezikov se imajo osnovati posebni jezikovni tečajji, katere mora obiskovati vsak častnik, ki ne zna polkovnega jezika in mora napraviti izpit iz tega jezika, ko je dovršil ta tečaj. Višja vojaška oblast pa se ima prepričati vsako pomlad, če se izpolnjuje ta naredba in ako so se častniki v polni meri naučili polkovnega jezika.

Balkanske homatije. Na bolgarski meji zbira Turčija svoje čete. — Turška vlada se zopet pritožuje, da makedonski odbor neži nove nemire. Spomladi baje počti vstaja; stirje bolgarski častniki bodo vodji vstaje. Turška vlada dolži Bolgarsko, da se pripravlja na vojno in da podpira vstaše. Vse vojaške zaloge se napolnjujejo, število delavcev v smodnišnicah se je pomnožilo ter se dela noč in dan. Vsa pota proti Macedoniji se že popravljajo za topništvo. Dovolil se je izvenredni vojni kredit, vsi mostovi na važnejših cestah se popravljajo i. t. d. — Turški vojaki so na meji usmrtili dva srbska orožnika. Srbska vlada zahteva vsled tega zadoščenja.

Tedenske politične vesti. Vlada je pričela akcijo za spravo med Čehi in Nemci. — Nemški državni zbor je sprejel predlog, da dobi poslanec, ki je v resnici pri seji na dan po 20 mark dijet in prosto vožnjo po železnicah. — Celovski državni poslanec Dobernik misli odložiti svoj mandat. — Olomuški nadškof Kohn bo menda prostovoljno odstopil. — Dne 22. t. m. je bil izvršen atentat na dvorni posebni vlak, v katerem se je vozila princezinja Gizela bavarska na Dunaj. Neki 18 letni mladenič je metal kamenje na vlak. En kamen je razbil okno, a zadel ni nikogar v vagonu. — Japonska na noben način ne sprejme navadne izjave ruske vlade. Med Kino in Japonsko je neki sklenjena pogodba, po kateri bi morala imeti Kitajska v slučaju vojne pripravljenih za službo 50.000 mož.

kakor sam med, da se baš po tem pivu najlažje pleše in lahke noge dobi itd. (mimogrede bodi omenjeno, da so tudi gospodične, katerih ni bilo malo v trgu in katere so po svoji mičnosti slovele daleč naokrog, zvedele o tej lastnosti plzenskega piva, in da je na tihem vsaka sklenila privoščiti si ga pred plesom vsaj eno, če ne dve čaši). Vmes pa je bil semtertja zamrmral dva verza neke češke pivske pesnice, katere se je bil nekoč slučajno zapomnil:

Vejdi do života mého
A nečič tam nic zlého!

Vse je bilo torej lepo pripravljeno in prišla je zaželjena sobota, da ponudi prijaznim prebivalcem trga izredni užitek. Začetek veselice je bil nastavljen na 8. uro zvečer, a že mnogo preje so začeli prihajati gostje in nestrpnost čakali, da se nastavi ono najboljšo pivo na svetu, ki ima najsvetlejšo barvo izmed vseh piv, kar se jih vari, ki teče gladko in lahko, ki vpliva, da se po njem najlažje pleše in lahke noge dobi itd.

Pa glej čudo! Ko udari veliki hlapec, vaju takih reči, prvokrat pošteno po čepku, brizgne gost curek temnorujave tekočine iz soda in se neprijetno dotakne nekaterih okolustojecih gostov, ki so prihiteli prisostvovat svečanostnemu trenutku. Dobro, da je vstopil trenutek pozneje gospod poštar, pregledal pečat na sodčku in gospoda župana rešil iz vidne zadrege z besedami: Aha, smihovsko pivo, pa še granatno, tudi ni slabo! N.

Dopisi.

Iz mavčiške fare. (Agitator na delu.) Te dni je imel mavčiški župnik običajno velikonočno izpraševanje. Za blagor ljudstva in za izveličanje svojih ovčic vneti mož je pri izpraševanju zlasti volilcem polagal na srce, da se bliža volitev za izpraznjeni deželnozborski mandat. Pri tej priliki je zabičeval možem-volilcem, naj, ko dobe volilne legitimacije in glasovnice v roke, taiste skrbno shranijo in jih nikomur ne kažejo, še manj pa, da bi jih izročili komu, ki bi jih popisal. Nekateri smo si na tako priporočilo župnikovo mislili, da bo pri volitvi šmentano malo glasov oddanih iz mavčiške župnije, ker smo uverjeni, da bo večina volilcev vpoštevala ta župnikov nasvet. Ko je pa župnik pri svojem poslu delal še reklamo za vzajemno zavarovalnico, katero je priporočal posestnikom in jo hvalil na vse pretege, smo bili takoj drugega mnenja, da nameravata z njegovim «kanclerjem» Johanom kak manever, mogoče enak kakor pri zadnji volitvi, da bosta namreč odposlala svoje apostole po fari popisovat volilcem glasovnice in tako zbobnati na volišče zadnjega volilca. Kot agitator za volitve in reklamodelavec za zavarovalna društva Vam, gospod župnik, prav nič ne pristojta ta posel, ker za tako stvar mora biti dotičnik bolj zgovoren, ne pa tako pozabljiv človek kakor ste Vi! Ako imate resno voljo gmotno pomagati ljudem, tedaj na noben način ne morete in ne smete priporočati ljudem to zavarovalnico, in sicer vsled tega ne, ker bodo zavarovalci morali plačevati premije višje kakor drugod, in tako boste dotičnim, ki Vam bodo slepo verjeli, provzročili namesto dobička le škodo. To delo pa seveda ni Bogu ljubno. In da bi se dividenda porazdelila med zavarovance, kakor je praviloma določeno, še tako hitro ne morete pričakovati. To je prav dvomljivo, katerega leta se bo to zgodilo! Svetovati Vam moramo, g. župnik, da prečitate z vso pazljivostjo papežev ukaz, katerega je pred kratkim izdal vsem duhovnikom v navodilo, in prepričani boste, da politika ni za Vas. Prilčno blagovolite poučiti tudi svojega kanclarja Johana o usmiljenju, da ne bo več pustil stati konja njegovega brata skoro celi dolgi dan v hudi zimi razpostavljenega prehlajenju, kakor je to storil pred kratkim, ko ga je njegov brat po oprasku obiskal, in da stori dotičnik bogoslužno delo.

Vrbanov kozel.

Doktor Žlindrovič si je vzel patent, da sme on edini streljati kozle in kozlice po celem političnem revirju Kranjske, te dežele neverojetnosti, kjer po mestih nastavljajo kapucine za učitelje in kjer pridejo celo šolska poslopja na boben.

Kakor je videti, ta obrt precej nese, ker si kranjski politični mesar kupuje graščine, vredne po pol milijona. Kar pa slučajno se zmanjka, pa vrže še žlindra in druge enako poštene stvari. Ginljivo je videti, kako mu ljudje, ki po izreku od sv. duha obsenčenega dr. Žlindroviča «smrde kot kozli», skupaj zganjajo uboge «backe», da jim ta dobri prijatelj še bolj dobrega in vernega našega ljudstva pridiga o svoji ljubezni do mastnih ekspenzarjev, pardon — do našega kmeta, ki rad verjame vse, kar ni res.

Bolj nesrečen kakor ta politični pustolovec — hotel sem reči samo: lovec — je bil pred nedavnim vzor vseh sedaj in nekdanjih živečih pravih lovcev. Pravijo mu Vrban, vendar ne vem, ali je to Pustavrharjev ali Debeluňharjev Vrban. Pa to je stranska stvar.

Naš Vrban se je torej kljub slabemu vremenu odpravil neke nedelje na lov. Jeli šel na Golovec ali na Ljubljanski vrh, tega nam zgodovinar ne pove. Storil je trdno sklep streljati le kozle, in sicer le stare kozle, katerih pregrešno življenje že predolgo traja, dasi mu je boljša zakonska polovica pri slovesu trdno zabičila, da mora stricu drugega dne poslati nekaj divjačine za god.

Iz Škofje Loke. Tretji redni občni zbor okrajne hranilnice in posojilnice v Škofji Loki se vrši v nedeljo, dne 7. februarja 1904. l. ob polpetih popoldne v tukajšnji občinski dvorani. Dnevni red: 1.) Potrjenje letnega računa za l. 1903. 2.) Privoljenje nagrade načelstvu. 3.) Razdelitev čistega dobička. 4.) Izvolitev načelnika in računskih pregledovalcev. Opomba. V slučaju, da bi ta občni zbor ne bil sklepčen, razpiše se eno uro pozneje drugi občni zbor, ki sme sklepati brez ozira na število zastopanih deležev.

Iz Bohinja. «Gorenjčevi» bralci se menda še spominjajo tukajšnjega dopisa, iz katerega so izvedeli, kako lepo je potolazil konsumarski srednjevaški kapelan pred božičem pogorelce-kmete v Srednji vasi. A ko jim je zavarovalnica — pa ne škofova, ker pri tej k sreči ni bil nobeden zavarovan — izplačala zavarovalnine, je bil takoj nad njimi, da so mu dali shraniti denar, čeprav so ga sami rabili ali pa ga bodo v kratkem rabili. Pameten in izkušen človek ne daje denarja hraniti duhovnim gospodom, ker ga ti potem preneradi in pretežno zopet izpušče iz rok. In kaj imajo tudi opraviti z denarjem, posebno s tujim denarjem! Ako hočejo res biti nasledniki in namestniki tistega, ki je učil: «Moje kraljestvo ni tega sveta» in tudi živel tako in ki je s korobačem podil iz svetišča kramarje, mešetarje in menjevalce, naj puste vse posvetne kramarije in preštevane tujega denarja pri miru in naj raje prebirajo in preštevajo jagode na rožnem vencu! To je zánje, ne pa hranilnica in konsumno društvo! Denar je kaj zapeljiva stvar in se je že zelo pogostokrat zgodilo, da je kakega človeka preslepil in oslepil, po vrhu pa mu še srce popolnoma popačil in spridil. Da pri tem tudi naši blagoslovljenci niso izvzeti, o tem bi se moglo napisati premnogo resničnih dogodbic. Le o kapelanu Oblaku ne vedo bohinjski kmetje povedati kaj takega: Ako kak drug zlobnež — kajti bohinjski kmetje še vedno po božje časte svojega konsumarskega kapelana — trdi o njem, da je ves slep in da izgubi vso sramoto, kadar zasli kak denar, to je seveda le grda liberalna laž! In ako se pripoveduje, da je bil on pred kratkim zopet na lovu na neko hranilnično knjižico pri starem Matičevcu v Stari Fužini, ko ga je pripravljaj na pot v večnost, mora to biti le kaka pomota ali pa spet laž. Res je sicer stari Matičevac po sprejeti sv. po-

Da bi pa na noben način ne predrugačil svojega sklepa, si ni pustil niti toliko časa, da bi bil dal svojemu prijatelju na novo počrniti svoje svetovnoznane irhovce, kakor tedaj, ko se je odpravil na znani lov k sv. Joštu, ko je obstrelil sivega mežnarjevega dolgouha, misleč, da je gams. Že v soboto je baje odrinil z doma. Veselo so se drugega dne razpostavili naši lovci na odkazana jim mesta, pričakujoči bogatega plena. Lovski rog se razlega po dolinah in koprneče so bila srca naših nimrodov, mladih in starih. Naš Vrban je potegnil precej dobro številko. Bil je pa tako razburjen, da je sanjal le o velikanskih srnjakih, ki imajo večje rogovje, nego jih ima ljubljanski puškar Ševčik v svojem izložnem oknu. Ves zatopljen v premišljevanja stoji naš junak na svojem mestu. A zli duh nikoli ne miruje. Ves čas ga je spominjal na one dni, ko je bil zadovoljen z vsako živalico, da je imela le par dlačic; če je pa slučajno podrl mladega kozleta, je pa samega veselja kar poskakoval. Z vso silo se brani Vrban tem spominom in krčevito drži puško, s kazalcem pa nestrpno miga ob sprožilcu. V tem hipu prižene kruta osoda v podobi lovskega pa mladega nedolžnega kozleta proti Vrbanu. Puška počí — in nedolžna stvarica se prekopiene ter obleži ravno pred Vrbanom. Ves navdušen zavpije naš junak: «Morto!» Nevoščljivi sosed Ivan, stoječ kakih 300 metrov nižje pod Vrbanom, kljub svoji obilnosti spleza po hudi strmini, da bi pomagal tovarišu slaviti veseli dogodek. Ko dospe ves za-

potnici rekel svojemu s kopico otrok obdarovanemu sinu, da naj gre iskat njegovo hranilnično knjižico, da jo bo dal shraniti gospodu in da je, ko je sin odločno rekel, da tega ne stori, in vprašal očeta, če njemu nič ne zaupa, neka dolga črna poslava naredila le dva koraka proti vratim in je izginila zunaj; ali ta prikazen je bila morda le kapelanova senca, kajti ob smrtnih posteljah, posebno tam, kjer izvoha črna hudoba kak plesniv denar, se godé dandanes čudne reči! Še večji in še hudobnejši lažnivci pa pripovedujejo, da so videli tisti večer, ko je gorelo v Srednji vasi, prav tako senco migati pod vasjo ter mešati in premetavati pod stoge ali kozolce nanešeno obleko. Prosimo Vas, gospod kapelan, da tudi Vi pišete «Gorenjcu» — saj ste mu že večkrat pisali — da tista senca ni bila Vaša senca, ampak in potem bomo imeli še trdnejšo vero v Vas! O Bohinjci, pomembe polna znamenja se prikazujejo na Vašem obzorju, Vaš dan ni več daleč! Prihodnjic pa kaj o repatici, ki se je začela lesketati in otepati s svojo metlo — gori na Koprivniku!

Novičar.

Na Gorenjskem.

Učiteljske vesti. Gospod Franc Rant, učitelj na Jesenicah, je imenovan nadučiteljem v Radečah pri Krškem. — Na dosedanjih mestih sta postala definitivna g. Ivan Sprachmann v Podbrezjah in gđc. Evgenija Kalan, učiteljica na Trati. — Prestavljen je nadučitelj g. Ivan Zupancič iz Št. Vida pri Cirknici v Rateče pri Kranjski gori. — Učiteljica gđc. Antonija Rott pride v Krašnjo.

Občni zbor slovenskega bralnega društva v Kranju se je vršil minulo nedeljo popoldne. Navzočih je bilo 24 članov. Predsednik g. Ivan Jagodic otvori radi nezadostnega števila članov šele ob dveh redni občni zbor ter pozdravlja vse navzoče prav pristrčno. Zahvaljuje se vsem za njih trud in sodelovanje ter konečno naglašá, da društvo sedaj obstoji že 18 let. Dalje omenja, zahvaljujoč se slavnim diletantom «Narodne čitalnice», da se je v minulem letu zopet oživel tamburaški zbor, ki deluje z vso vnemo. — Tajnik poroča, da je imel odbor 15 sej v pretečenem letu. Priredile so se štiri veselice in Miklavžev večer. Društvo je javno nastopilo dvakrat. Članov šteje društvo 101, in sicer 2 častna, 92 podpornih in 7 sode-

sopljen in upehan na kraj nesreče, ostrmi, — kajti, o groza! — pred Vrbanom leži mrtev ljubek kozliček. Škodoželjno ga pokaže Vrbanu, ki se je šele v tem trenutku popolno prebudil iz svojih sanj. Videč upehanega prijatelja in svojo nesrečo se je, kakor Martin Krpan, ko ga je cesar srečal, hitro izmotal iz zadrege ter se skrili liki Adamu, ki je hitro zvalil vso krivdo na ljubo Evico, za svojega prijatelja. Naglo ponudi ubogemu, upehanemu prijatelju pol klobasice, ki pa ni bila Škrjančeva, in pa čutarico brinjevca. Poštena duša, ki se ni do dobra poznala lokavosti svojega tovariša, nič hudega sluteč, se mirno vsede poleg ubitega kozliča in z veliko hvaležnostjo oblizuje drobno klobasico ter si privošči tudi nekaj požirkov brinjevca, ki pa ni bil Cvekov. Prekanjeni njegov tovariš pa se je izmuzal odtod ter hitro alarmiral celo družbo, ki se je kmalu na to zbrala na licu mesta. Začuden je gledal dobri Vrbanov sosed, ki je ravnokar vtaknil v usta zadnji konček klobasice, kako so mu njegovi lovski tovariši, rogaje se mu, kazali na poleg ležečega kozlička. Dolgo časa je ugibal, kaj naj vse to pomeni, in šele, ko je Vrban rekel, da kozliče streljati pač ne pristojá pravemu lovcu, je izpregledal vso hudobijo svojega tovariša. Nevoljen seže v žep po petkronski tolar ter ga izroči kot kazen za ubitega kozliča Vrbanu, katerega pa obenem pogleda tako maščevalno, da so se slednjemu rujave hlačice stresle od vrha do tal.

lujočih. Zahvali se v imenu odbora društvenim tamburašicam in njega vodju, katere prosi, naj bi še nadalje vztrajali tako, kakor dosedaj. — Blagajnik poroča, da je društvo imelo K 1153-40 prejemkov in K 1073-03 izdatkov, torej preostane K 80-37 imovine. Društvo je bilo naročeno na 14 časopisov. Izdalo se je precej za stole, knjige in tamburaške priprave. — V odbor so bili izvoljeni z vzklikom deloma vsi stari odborniki, in sicer gg.: predsednikom Ivan Jagodič; podpredsednikom Gašper Eržen; blagajnikom Edmund Rooss; tajnikom Rudolf Strnad; knjižničarjem Ivan Hudovernik, odbornikom Jurij Depoli, Konrad Geiger, Iv. Pr. Lampret in Josip Weinberger; namestnikom: Anton Prelesnik, Ivan Schwarz in Ciril Vrančič. — Pri slučajnostih se vname razgovor glede nemških časopisov. Sklene se naročiti «Slovenski Sokol». Predsednik zaključil nato občni zbor. Po občnem zboru se vrši zrebanje za časopise.

Pedagog Hybásek. Ko smo pred kratkim na primeren način ocenili vrline našega velikega kapelana Hybáseka, smo čisto pozabili opozoriti naše čitatelje na njegov izvanredni pedagoški talent. Ker nikomur ne čemo kratiti zaslug, naj danes zamujeno v nekoliko popravimo. Upamo pa, da Hybásekova slava zaradi tega ne bo obledela, ako povemo kar naprej, da se on — sicer skozi in skozi novodoben kapelan — kot učitelj ne more spoprijazniti z modernimi vzgojevalnimi nazori, marveč da se vedno strogo drži načela: šiba novo mašo poje. Bržčas je praktično stran tega reka izkusil na svojem lastnem žegnanem telesu. Pa čemu bi stikali po vzrokih? Gospodje že vedo, kaj je prav, zgodi naj se tedaj njih volja in mi naj le konstatiramo, da je Hybásek kot katehet vnet za stroge telesne kazni in da je pred vsem oboževatelj bridke palice. Menda je tudi mnenja, da je najpripravnejša shramba za ta prožni instrument šolski kateder, vsled česar se je v velikem kulturnem boju — ali naj bo kateder katehetu odprt ali zaklenjen — odločno postavil na Kobljarjevo stran, t. j. za odprte katedre. V smledniku je tako uspešno uporabljaj leskovo olje, da so se nekateri stariši uprli in niso hoteli več pošiljati otrok v šolo, kadar je Hybásek «ubijal» resnice svete vere v glavice nadebudne mladine. Z ozirom na krepko Hybásekovo postavo in njegovo razvito mišičevje nikakor ne zamerimo smledniškimi paglavcem, ako jim ni ugajala kapelanova pedagoška metoda, pač se pa čudimo, da si dobro, verno in popolnem v božjo voljo udano smledniško prebivalstvo ni štelo v največjo čast, ako je blagoslovljena roka vihtela palico nad grešnimi telesi njih otrok. Ko je bil Hybásek radi različnih zaslug prestavljen za kapelana v Kranj, je tudi tukaj ostal zvest svojim načelom. Enkrat smo že imeli priliko objaviti neko eksekucijo, ko je kar z metrom premeril nekega dečka od hrbta naprej. Ko se je uveril, da v Kranju podcenjujejo njegove vzgojevalne zmožnosti, obrnil je nevaležnemu mestu hrbet in uveljavil je svojo prakso na Primskovski šoli. Tam se otroci tresejo pred njegovo močno roko in prav iz Primskovega se nam poroča o novem slučaju. katerega moramo oteti pozabljivosti, ker bo izvestno še povišal slavo slovitega pedagoga Hybáseka in istemu pridobil novih čestilcev. Neka učenka prvega razreda je še lani zakrivila doma neko otročje - naivno neumnost. Radi tega pregreška — ako se dejstvo, kojega se sedemletni otrok zavedati ni mogel, sploh more imenovati pregrešek — je bila takoj lani v šoli kaznovana. Letos jo je druga učiteljica zaradi istega lanskega pregreška kaznovala iznova in ker gre v tretje rado, je seveda o vsem moral izvedeti tudi Hybásek in ta je v svoji sveti jezi naložil ubogemu otroku takozvano «večno kazen». Kakor hitro stopi velemožni in prečastiti gospod katehet v šolo, mora deklica, ne da bi jo še posebej v to pozval, poklekniti k tabli, potem mora celo vro mejo veroukom klečati tik pred tablo in baje celó venomer gledati v neko luknjico! Ali ni to imenitno, zajedno originalno in za one, ki se bavijo z vzgojo, vsega priporočila vredno? Ni vrag, da bi taka kazen ne napravila še tako trdovratnega šolarčka mehkega kakor cunj. To je način kaznovanja, na katerega naj vzame Hybásek patent! Bojimo se le, da njegova vzgojevalna metoda pri stariših

ne bo našla istega priznanja kakor pri nas. Čujemo, da nas g. Hybásek v kratkem zapusti. V slovo smo mu napisali te skromne vrstice. Nadejamo se, da nas bo ohranil v dobrem spominu, kakor mi njega in konečno naj mu le še prav tiho povemo na ušesa, da naj se kot novopečeni vikar ali župnik v svojo faro vendarle ne upelje kot pedagog — ljudje imajo dandanes tako čudne nazore! — marveč rajše kot jahač, ker mu je jahanje že prirojeno. In od prvega nastopa je zavisno vse.

Seja kranjskega občinskega odbora od 29. t. m. Župan naznani, da je sprejel v službo kot občinskega slugo J. Šmajda proti mesečni plači K 50, — in da se je pogodil zaradi posebne naklade na pivo z M. Mayrjem in R. Suschnikom. Glasom dopisa okrajnega glavarstva je deželna vlada dovolila, da se sme stara klavnica uporabljati kot infekcijski hlev za dobo 5 let, v katerem času se mora postaviti novo tako poslopje. Na poziv okrajnega glavarstva se izvolita v komisijo za pregledovanje konj občinska odbornika J. Majdič in I. Rakovc. — Odobré se račun prostovoljnega gasilnega društva in se izvolita pregledovalcem računov občinska odbornika F. Krenner in M. Matjasič. — Na predlog občinskega odbornika I. Rakovca, da naj se iznova izvolijo v krajni šolski svet dosedanji člani, občinski svetovalci F. Polak, F. Sajovic in dr. V. Štampilhar, izjavi občinski svetovalec F. Sajovic, da ne prevzame več tega mesta, nakar se mesto njega poleg že imenovanih določi zastopnikom občine v krajnem šolskem svetu občinski odbornik C. Pirc, namestnikom pa občinski odbornik prof. A. Zupan. Občinski odbor izreče F. Sajovicu, ki je bil zadnja tri leta tudi predsednik in nad 25 let član napominane korporacije, soglasno zahvalo na uspešnem in vztrajnem delovanju. — Odbor ne ugovarja prošnji občine Pijava gorica za dovolitev treh letnih sejmov. — Ko se še rešijo nekatere prošnje za sprejem v občinsko zvezo, zaključil župan sejo.

Oaza «Sok-ola» v Sahari. Slavno-znani raziskovalec narave dr. Drekobrbec poroča nam, da je obredel že malone polovico Sahare in raziskal neštete oaze in oazice. Povsod je našel bujno rastlinstvo, pogrešal pa je metuljkov in keberčkov, katere pa upa, da dobi v oazi «Sok-ola», kamor dospe sredi meseca februarja. Poroča nam nadalje, da je bil v velikanski nevarnosti, da ga požre tiger in da se ima zahvaliti le lordu Konksafghorstu, kateri je s svojo imenitno pušo usmrtil žival. Popisuje pa tudi ljubkost sladkih Arabk in Beduink, katere daleko prekaša ono bolj severno ležečih plemen. Metereološko poročilo, katero nam poroča, je še dokaj ugodno in obeta lepih dni; le vročina 99°75 stopinj Celzija, pri kateri se vnema celo srce, nam kaže, da je na ekvatorju res še nekaj gorko. Čudno je le, da nam ne piše ničesar o kralju živali, o levu in drugih živalih, divjih velblodih, šakalih, o raznih opicah, vampirjih in letočih zmajih. Upamo pa, da bode to vse še dobil in natančno preiskal, predno dospe v oazo «Sok-ola», kakor smo že zadnjič poročali, dne 13. februarja po solčnem zahodu.

Županska volitev v Trliču je — kakor se govori — ovržena, ker pri dotični seji ni bilo navzočih dovolj odbornikov.

Opozarjamo na predpustno veselico tukajšnje «Narodne čitalnice», ki se vrši v ponedeljek, dne 1. februarja t. l. v svojih prostorih. Igrala se bo noviteta «Putifarjeva žena». K mnogobrojnemu obisku vabi najljubnejše odbor.

Plesni venček rokodelskih pomočnikov v Kranju se je vršil minulo nedeljo. Udeležba to pot — žal — ni bila tako številna, kakor je bilo pričakovati, vendar smejo biti prireditelji s svojo prvo plesno veselico zadovoljni. Dvorana je bila jako ukusno ozaljšana in preprežena z zelenjem. Plesalo se je do ranega jutra. Opažalo se je, da je ta ples posetilo le sedem tukajšnjih mojstrov, kar gotovo ne moremo beležiti z veseljem. Upamo, da se v enakem slučaju naši gg. mojstri ne bodo več odlikovali s svojo nenavzočnostjo. — Odbor za prireditev tega plesa nas prosi objaviti, da se vsem udeležencem najtopleje zahvaljuje, pred vsem onim, ki so poslali večje zneske ali ki so na ta ali na oni način pripomogli k tako lepo vspelemu plesnemu venčku. Blagajniško poročilo tega

odbora je naslednje: Zbirka pomočnikov K 99:40, vstopnine K 181:74, troški pa znašajo K 192:84. Ostane K 88:30, kateri znesek se razdeli med najpotrebnejše tukajšnje pomočnike.

Škofjeloški občinski svet je imel včeraj v petek, dne 29. t. m. zvečer svojo sejo. Podrobno poročilo prinesemo v prihodnji številki.

Nesreča v Kranju. Danes zjutraj okrog 7. ure je vozil posestnikov sin Franc Prosen, p. d. Zgubov, iz Naklega št. 45 z enovpreznim, s hlodi obloženim vozom po Jelenovem klanecu. Ko je podstavil cokljo, mu je spodrsnilo in padel je pod voz. Kolo mu je šlo čez roko in nogo, kateri sta zlomljeni, in tudi na zadnji strani glave se je precej težko poškodoval. Vozniki, bodite previdni, kadar vozite po klancih!

«Slovenec» v službi kranjskega drekokobrca. Vsem dobro znana časninarska hijena je iz neke «Gorenjčeve» notice, ki se nanaša edinole na nekega političnega kameleona, iztrgala odstavek, v istem posamezne besede izpustila, zopet z drugimi nadomestila in po svoje zavila tako, kakor da smo mi v dotični notici pisali o klerikalnih sploh. Falfificirani odstavek je kranjski govničar z nastopno pripomnjo poslal v sobotnega «Slovenca»: «Saj je sploh znano, da je «Gorenjec» javno stranišče, kamor razne barabe odkladajo svoje — duševne proizvode.» Kakor se kaže, škofovo glasilo stopa popolnem v stopinje na smetišču segnitega «Slov. Lista». Količkaj dostojen list bi pač ne sprejel te po prisilni delavnici dišeče notice. Nas seveda prav nič ne ženira, ako nas kak političen potepuh izza varnega «Slovenčevega» plota obklada z različnimi pouličnimi psovkami. Ako ne more drugače utišati svoje onemogle jezice, slobodno mu! Če pa smatra naš list za javno stranišče, tudi prav. Tudi javno stranišče je prav potrebna higijenična naprava. In zato bomo kakor doslej tudi v bodoče metali in zapirali v to stranišče vse tiste, ki v stranišče spadajo, da ne kužijo preveč zraka. In kranjski drekokobrec je stalen gost našega «chambre separée», «Slovenca» pa prinese kar seboj. Sedaj pa poveznimo pokrov in si umijmo roke!

Škofjeloška mlekararska zadruga ima dne 31. januarja ob polštirih popoldne v mlekarini izredni občni zbor. Na sporedu je 1.) poročilo predsednikovo; 2.) izprememba pravil; 3.) pomenek o prist. k «Gosp. zvezi»; 4.) slučajnosti.

Vlak je povozil na Dovjem dne 17. t. m. ponoči 40 let starega delavca Franca Šliferja iz Škofje Loke, ki je prišel vsled njegove lastne neprevidnosti pod kolesa, ki so mu zmečkala desno ramo in desno roko. Ponesrečenca so prepeljali v deželno bolnico.

Na Hrušici je dne 22. t. m. popoldne električni tok usmrtil 20letnega delavca Kuharika, ki je imel posel z mazanjem motorja. Pri tem delu je preblizu prišel električni žici in električni tok ga je zgrabil na levi strani vratu. V kakem položaju se Kuharik nahaja, je prvi opazil inženir Čížek, ki je takoj ukazal, naj se izloči električni tok. Ko se je to zgodilo, se je Kuharik zgrudil mrtev na tla.

Nesreča. Antonija Golob, 17 let stara posestnikova hči v Stražišču pri Kranju, je gnala dne 20. t. m. s svojo materjo s sejma v Kamniku kravo domov. Na cesti pod Šmarno goro jima je prišlo nasproti več vozov, izmed katerih je eden udaril po konjih, ki so odskočili in podrli Antonijo Golobovo na tla. Padla je tako nesrečno, da je prišla pod voz in ji je kolo šlo čez desno nogo, katero ji je zlomilo. Ponesrečeno dekle so prepeljali v deželno bolnico.

Predpustne veselice. Vojaško veteransko društvo v Kranjski gori priredi plesni venček v nedeljo, dne 7. februarja t. l. ob 6. uri zvečer v hotelu «Razor». Vstopnina za člane 80 vin., za nečlane 1 K. Preplačila se hvaležno sprejemajo, ker je čisti dohodek namenjen za društveno podporo. — Bralno društvo v Dražgošah napravi dne 31. t. m. veselico s petjem, deklamacijo, srečkanjem in šaljivo pošto. — Narodna čitalnica v Kamniku priredi pod naslovom «V planinskem raju» sijajno maskarado na Svečnico, dne 2. februarja t. l. v društveni dvorani. Vstopnina za maskirane člane 80 vin., za maskirane nečlane 1 K, nemaskirani plačajo poleg vstopnine še 40 vin. globe. — Delavsko bralno društvo

v Kamni gorici napravi dne 2. februarja t. l. v prostorih gospe M. Pesjak veselico. Na sporedu je petje, igra «Vaški skopuh» in prosta zabava. — Plesno veselico priredi strokovno društvo strojarskih pomočnikov v Kranju danes v soboto, dne 30. januarja t. l. v prostorih g. Rudolfa Jegliča (hotel «Nova pošta»), pri kateri bode svirala godba na lok. Začetek ob osmi uri zvečer. Vstopnina za osebo 60 vin. Čisti dohodek je namenjen za društveno blagajno. — Maskarado napravi «Zabavni klub v Radovljici» v soboto dne 6. februarja t. l. v Hirschmanovi (Mihlovi) gostilni. Pri plesu svira domača godba na lok. Vstopnina za člane 1 K, družinska karta 2 K; za nečlane 2 K; družinska karta 3 K. Nemaskirane osebe plačajo isto vstopnino. Začetek ob 8. uri zvečer.

Ušla je iz policijskega nadzorstva že devetkrat zaradi tatvine kaznovana in na dve leti pod policijsko nadzorstvo stavljen dekla Katarina Belčič iz Suhe, občina Stara Loka.

Surov mož. Posestnik Franc Zupančič iz Tlake pri Moravčah je prišel te dni pijan zvečer domov in je pretepjal svojo ženo. Ko mu je ta hotela zbežati, je prijel za orožje in dvakrat ustrelil na bežečo ženo, ne da bi jo bil zadel. Ko ga je vsled tega njegova sosedka kregala, je tudi njej zagrozil. Ker je Zupančič znan kot jako nasilen človek, so ga izročili sodnji v Litiji.

Skladišče vina odpre s 1. februarjem 1904 v Kranju istrska vinarska zadruga, in sicer v hiši Franca Kuralta. Čitatelje opozarjamo na inserat.

Starološko gasilno društvo ima na Svečnico svoj redni občni zbor v prostorih gospe Ane Jelovčan.

Drobiž z Gorenjskega. Dne 21. t. m. je umrl v Kranju vpokojeni učitelj g. Franc Breznik. Rojen je bil pri sv. Ani na Štajerskem leta 1814. Služboval je v Poljanah, v Olševku in na Trsteniku. — Poročil se je v Samoboru g. Albert Moser, trgovec na Javorniku, z gospico Ljubico Kompare. — Orla je te dni vjel v Mostah pri Žirovnici Fr. Kozjek na domačem dvorišču, ko je hotel odnesti kokoš. — Predsednikom krajnega solskega sveta v Šmartnem pod Šmarno goro je izvoljen gospod Alojzij Tomšič, posestnik in sodarski mojster v Tacnu. — Splošno delavsko bolniško in podporno društvo v Trziču je dobilo dovoljenje za srečkanje z 500 kartami. — Na Črnučah je izvoljen županom g. Matej Čibašek. — Gospod Ivan Nastran v Radomljah bo vpeljal v svojem mlinu električno razsvetljavo. — Na Brdu je umrla c. kr. poštarica v pokoju, gosa Viktorija Beifuss, stara 62 let. — Razpisani sta službi okrajne babice v Ratečah in Begunjah z letno plačo po 100 kron. Prošnje je vložiti do 25. februarja t. l. na okrajno glavarstvo v Radovljici.

Križem sveta.

Napad na ženina in nevesto. V Kečkemetu na Ogrskem se je hotel poročiti trgovec Julij Štefanovič. Na potu k poroki je bivši ljubimec neveste vrgel ženinu in nevesti v obraz vitrijol in ju nevarno ranil. Poroka se ni mogla vršiti. Napadalec je pobegnil.

Razne vesti. Mlekarski shod se je te dni vršil na Dunaju. Udeležilo se je istega tudi nekaj Slovencev. — V Št. Jakobu na Koroškem so pri občinski volitvi v tretjem razredu zmagali Slovenci s 205 proti 48 glasovi. — V neki pariški prodajalni se je te dni sešla v pariških krogih dobro znana lahkoživka Alica Deloy s svojo materjo, katere ni videla že 10 let. Ko jo je mati od veselja, da jo vidi še živo, hotela objeti, sunila jo je hči od sebe ter jo ni hotela poznati. Mater je od žalosti zadela kap in je bila na mestu mrtva.

Vse mesto zgorelo. Mesto Anlesmud je dne 23. t. m. ponoči zgorelo. 12.000 ljudi je brez strehe. Škoda se računa približno na en milijon. Ogenj je nastal v neki tovarni. V dveh urah je bilo skoro vse v ognju. Zgorela so tudi vsa javna poslopja. Ladije, ki so prišle na pomoč ljudem, niso mogle v pristan. Od vseh strani pošiljajo ladije z živežem.

Listnica uredništva.

Gospodom dopisnikom, ki so nam poslali zadnji čas izborno gradivo, izrekamo tem potom najprejrejšo zahvalo ter se jim toplo priporočamo za prihodnje.

Naročajte si prezanimivo knjigo

Bahovi huzarji in Iliri.

Starina slovenskih pisateljev, J. Trdina nam popi-
suje v tej knjigi osebe in dogodke na Hrvaškem, v oni
za hrvaški narod žalostni dobi za zloglasnega Bahovega
absolutizma, ko so tudi nekateri naši rojaki igrali po-
menljive, pa ne vselej častne vloge. Trdina je znan
izboren stilist, način njegovega pripovedovanja je za-
nimiv, njegov jezik v resnici naroden, bogat in iz-
brusen.

Kdor si hoče razširiti svoje znanje iz polpreteklosti
hrvaškega in deloma tudi našega naroda ter se ob-
nem prijetno zabavati, naj si naroči to knjigo pri
založniku 10-8

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Cena broš. 3 K, po pošti 3 K 20 h.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne
križe, štedilnike i t. d. 125-85

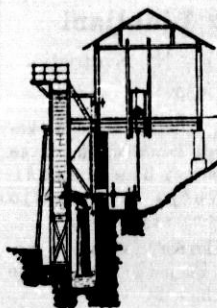
Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Večkrat premicano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi hipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, lepešne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Drelse
v Ljubljani.

115-86

G. Tönnies

17-85

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.

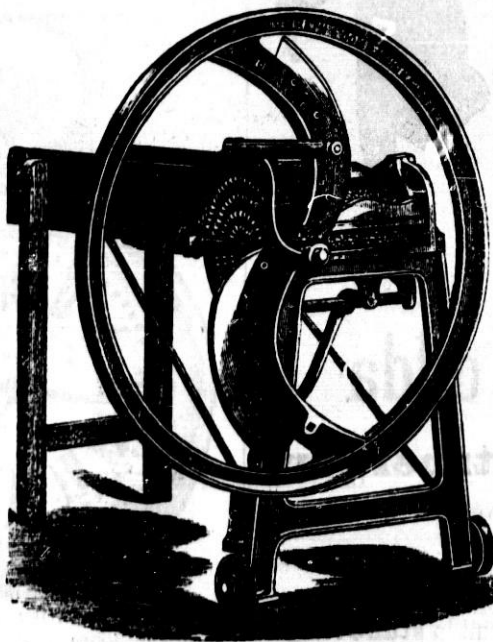
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

62-46

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo
po nizki ceni, kuhinjsko
posodo, mizarsko, klju-
čavničarsko, kovaško, zi-
darsko, črevljarsko orodje
in orodje za poljedelce,
kakor **pluge, lemeža,**
vile, železne brane, moti-
ke, sekire, železne grablje;
nadalje štedilna ognjišča,
nagrobne križe, vodne
žage, pile, kovanje za okna
in vrata, žico, žičnike, ka-
tranovo lepko, železno in
pocinkano ploščevino, kar-
bolinej, **trsje za obljanje**

stropov, vlite kotle. Ve-
liko izber **slamoreznic,**
plaht za vozove, železnih
pečij,

Roman- in Portland-
cement, traверze,
stare, železniške
šine

šine za kolesa, podvozi
in drugo železo, sesalke
za vodnjake, cevi in vsako-
vrstno špecerijsko blago.
Zaloga svetilk, zaloga
različnih barv.

Prignalo se je 145 glav goveje živine, 4 telet, 49 prašičev, 3 ovac, — koz, 10 buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 8.—, prosa K 7.—, ovska K 6:25, rži K 6:50, ajde K 8:50, ječmena K 6.—, fižol ribničan K 10.—, koks K 11.—, mandalon K 9.—.

Zahtevajte 'Gorenjca'

po

gostilnah in kavarnah!

Učenca

18—2 sprejme takoj **Viljem Požgaj**, knjigovez v Kranju.

G. Piccoli

lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično farmacevtskega laboratorija, ki se izdelajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snaznostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprtje ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

Piccolijevo železnato vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim uspehom. Pollitera steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomšana izvrstno in zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pasteurizovana K 1:30.

Zunanja naročila po poštne povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

II. 199—16

V najem se odda

imetje g. Ad. Kreutzberger:

1. **Mlin**, moderno urejen na Količevem, v katerem se zmelje na leto okroglo 150 vagonov žita, poleg tega je še kašarija in zemljišče.

2. **Kavarna, prodajalna** z magacini in stanovanja v Kranju.

16—2

Več se izve pri g. Ivanu Cofu v Kranju.

Veliki požar

zamore se lahko in naglo pogasiti

SAMO S

13—2

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: **S l. počastno diplomu za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.**

R. A. SMEKAL

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo

izborno zalogo

ur,

zlatnine

in

srebrnine

po

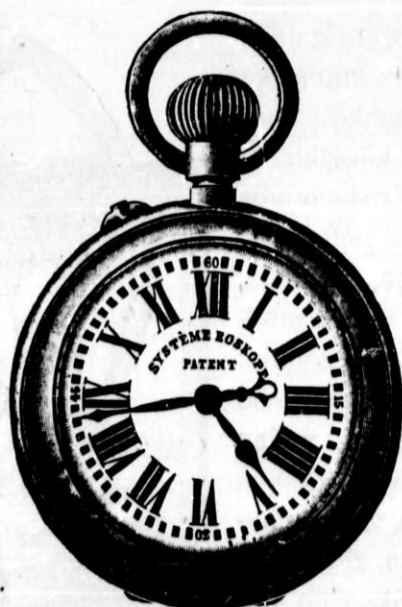
najnižjih cenah.

Ceniki zastoj in

poštne prosto.

Razpošilja se na

vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf, železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovito bel gl. 3:75, najfinejša znamka, gl. 6:50. 140—32

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, saloga
pohistva.

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozličkov, naslonjacob, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94-39

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

Naznanjam

da so pri meni na novo izšle **dvoje mašne bukvice** Matere božje: «Slava Marije» in «Marija, naše veselje» s silno lepimi molitvami in debelim tiskom in se dobe različno vezane. Cene so od 40 kr. do 2 gl. Dalje se dobi **Proračun s funtov na kilograme**. Priporočam se tudi za vezanje knjig. Postregel bodem vsakemu z dobrim delom in nižjimi cenami kakor vsak drugi. Kupujem tudi vsakovrstne stare knjige.

222-10

Pavel Bizjak v Kranju št. 118
zraven velikega vodnjaka.

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati
v **Špitalski ulici št. 5**

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**, broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti, modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot, peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorcji na zahtevo poštne prosto.

110 36

R. Miklauc.

„Škrat.“

Jedini slovenski humoristično - satirični
tednik, ki prinaša izključno
originalne slike.

11-3

Izhaja v Trstu vsako soboto. Naročnina
za vse leto 6 K, za pol leta 3 K. Posamezne
številke se prodajajo po 10 vin. Zahtevajte
brezplačne številke na ogled!

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
žrebanju.

17-2

Polnovplačani akcijski
kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne
papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Slav. šolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Vabilo

plesni veselici

katera se vrši

v nedeljo 31. januarja t. l.

v prostorih gostilne „Triglav“.

Točila se bodo pristna dolenska, štajarska in istrska
vina. Za dobro in točno postrežbo se bode skrbelo.

Pri plesu svira godba na lok.

Vstopnina prosta.

K obilni udeležbi uljudno vabi

19-1

K. Vartek, gostilničarka.

Dobro ohranjen

klavir

(Bösendorfer) je poceni naprodaj.

Naslov pove iz prijaznosti upravništvo «Gorenjca».

20-1

Tomazevo žlindro

znamka „Zvezda“, katero je kot najboljše gne-
jilo svetovnoznano, priporoča

posestnikom travnikov in njiv

po najnižji ceni

trgovina z železino in špecerijskim blagom

„**MERKUR**“ **Peter Majdič**

Kranj.

15-2

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

144-31

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

Skladišče vina

odpre s 1. februarjem 1904

v Kranju

Istrska vinarska zadruga

katera posluje že 10 let in si je pridobila tekom te dobe občno pohvalo ter priznanje za dobra in pristna svoja vina.

Klet bode v hiši Franca Kuralta.

Kdor želi imeti zdravo in dobro vino, naj pride in poskusi ter se sam osvedoči o tem.

Cene bodo primerne!

14—2

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5'60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1'50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.